

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 „ — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **ISJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Négy kasabos petit sorert 5 kr. Nagyobb (3rjedelmű s többzár
írdetek alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjmin
den külön beiktatásert 30 kr.

Thaly Kálmán beszéde.

— Elmondta a képviselőház 1897 febr. 17-iki ülésén. —

Thaly Kálmán: T. ház! A közgazdaság azon nagyfontosságú tárgyára, különösen a szociális kérdésrel kapcsolatban, a melyek itt ezen beható vita alkalmával szóba kerültek, nem szándéksom kiterjeszkedni, ugyanis eléggé megvilágítottak azok, kivált amaz országresz képviselői által, a kik ezen körülményeket már választó kerületeik fekvésénél fogva is tüzetesebben ismerni hivatvák. Én inkább egy szociális kérdéstről leszek szólandó, mint tegnap Földváry Miklós t. képviselőtársam. Azonban mielőtt ezt tenném, mégis hódolva a parlamenti szokásnak és különös tiszteletem jeléül is az előttem szólott igen t. miniszter ur beszédére kívánok egynehány tiszteletteljes megjegyzést tenni. Teljesen osztom az igen t. miniszter urnak azt az óhaját, hogy mindazok, a kik a magyar földet és a magyar népet szeretik s annak jólétben fennmaradását óhajtják, ne elegeytsék a kizárólagos politikai szempontokat ezen ügynek megítélésébe. Ezt aláírom én is teljesen, s én is azt óhajtom, hogy a nemzeti kultúra úgy a közoktatás terén, mint itt a földmívelési téren, olyan hatást gyakoroljon mindnyájunk lelkére, hogy mikor ezen kérdéssel foglalkozunk, a pártpolitikust magunkban iparkodjunk elnyomni; de mikor ezt a felhívást intézte az igen t. miniszter ur mindnyájunkhoz és úgy gondolom, legfőképp az ellenzékhez is, akkor viszonzásul kérem a t. kormányt, hogy ő is, mikor ezekkel a kérdésekkel foglalkozik, hasonlóképen ne tekintse azoknak, a kiknek helyzetén javítani kell, elleuzéki vagy akárminő pártállását, mert vajmi sok konkrét eset jutott nekem is eszembe a t. miniszter ur ezen felszólalására visszaemlékezve nem igen régen történtekre, a mikor pl. szőlővesszők elosztogatásával volt szokás korteskedni még államtitkár urak érdekében is. Bizonyoság erre Kossuth Ferencz tapolezai volt kerülete, én nem mondom, hogy az illető tudtával történt, de hírlapilag közölve lett s megezáfolva nem volt. Igen sok esetet tudok hasonlóképen, midőn a szőlővesszők, ha ellenzéki képviselők részére kerültek, elfogytak, vagy valami ilyenféle dolgot volt szokás mondani, holott talán más pártbeli emberek részére nem fogytak el azok. Nem akarok belemenni az ilyen vádaskodásba, hanem önkéntelenül felmerül az ember lelkében, hogy míg egy részről ilyeneket tapasztalunk, addig másrésztől azt mondják, hogy más politikai momentumok ne vegyitessenek ezen tárcza körébe, mégis vegyitettek sokszor ellenzék oldalról.

Óhajtom, ha már ilyenféle hibák voltak a múltban, ne legyenek ezentúl, és erre nézve kérem a t. miniszter ur jóindulatát és ajánlom az ügynek ezen oldalát is figyelmébe, s meg vagyok győződve róla — ismervé az ő buzgalomát a magyar közgazdaság emelésére nézve, hogy szavain nem lesznek a pusztában kiáltó szók és ő, ha ilyenféle visszéléseknek jut nyomára, iparkodni fog azokat megszüntetni. A mennyire jogos volt a hozzánk intézett felhívás, azt gondolom, ép oly jogosu t ezen igénytelen észrevétel is. Említette az igen t. miniszter, hogy a fogyasztási adókra vonatkozólag mint pl. a cukoradót említette, hogy mi nekünk is érdekünkben áll annak az egy formásítása Ausztriával stb. Hát én azt gondolom,

hogy ez a példa nem a legszerencsésebben volt választva, mert ha nem kizárólag Magyarország kivételét vesszük, de a monarchia mindket államát külön-külön összehasonlítjuk, épen a cukor kivételnel azt találjuk hogy a praemiumot a kivétel egyenlőséghez képest aránytalan mérvben talán 90%-ban — az osztrák tartományok kapták, s a magyar korona tartományai aránylag keveset kaptak. Ezt a példát tehát — mint mondtam — nem szerencsésen választotta a t. miniszter ur, mert hisz épen a cukorfogyasztási adó is különböz, mert nagyobb nálunk, mint Ausztriában különösen pedig a zárt városokban nálunk fennálló igen tetemes cukoradó, ugy tudom Ausztriában nem létezik és ennek a visszás körülménynek tulajdoníthatjuk, hogy Magyarország nyugati része, mint az egész Morva vidéke, Nyitra, Pozsony, Sopron és Vasme gyék határszélei, lehet mondani Győrig és Ersek-Ujvárig, minthogy a csempészetet nehéz ellenőrizni, a morva és osztrák gyárakból hozzák be a cukrot és a zárt városok, mint Pozsony egészen elvesztette környékére nézve a cukor keresetet, mert e közöngég inkább a sokksi kevésbé terhelte osztrák cukrot fogyasztja.

Komjáthy Béla t. képviselőtársam beszéde folytán említette még a t. miniszter ur, hogy a hitbizományok, illetve a latifundiumok kérdése, az a nagyfontosságú kérdés, mely az újban sajnosan növekvő szocializmus és munkérdés megoldásával összefüggésben van, annyira nem kerülte el figyelmét, hogy saját szerint a hitbizományi kérdések szabályozásával már rég foglalkoznak a miniszteriumban.

Engem ez az elastikus kifejezés, melyben felrendszabályt látok, meg nem nyugtat. Ajánlom a t. miniszter ur figyelmébe az olaszországi megoldási módot, mely pedig elég aristokratikus ország volt egész a legújabb időkig, hol számos igen nagy család birtokolt és birtokol gyönyörű s nagy jószágokat. Az olasz parlament pár év előtt az összes hitbizományokat eltörölte; minek következtében az a furcsa helyzet állott elő, hogy a kik Olaszországban is, Magyarországon is hitbizományosok voltak, mint pl. a hg. Odessacsehiak. Olaszországban megszüntek hitbizományosok lenni, magyarországi, pl. szeréniségi uradalmait pedig most is a nemzetiségnek egy tagja élvezi a többinek kizárásával, holott olaszországi hercegi számos uradalmait kénytelen volt a családnak többi tagjaival megosztani.

Egyáltalában ne nagyon dicsekedjünk mi azzal, hogy Magyarország a liberálizmus és szabadság terén elüljárt, mert bizony számos oly középkori intézmény virágzik még nálunk ma is, a melyeket igazi liberálizmus országokban, mint Francia és Olaszországban már régges-régen a jogegyenlőség elvei szerint oldottak meg. (Igaz! Ugy van! a szelsőboldalon.) Nekem az a »szabályozás« szó tehát nem tetszik, inkább óhajtoitam volna hallani az »eltörlést«.

Ezek előre boesátása után áttérek arra a specia lis kérdésre, a melyért tulajdonképp felszólaltam. Még a múlt országgyűlés berekesztése előtt, az ősszel egy interpellációt intéztem volt az igen t. kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszter urakhoz oly kérdésben, a mely mind a két tárcza ügykörét érdekli, s mely kérdés most, — miután ja Dunának vaskapui szabályozása is immár befejeztetett, legalább közel áll a befejezéshez,

a feldunai vonal, a radvány dévényi duna-szakasz szabályozása pedig épen bevezetett, mondom: ez a kérdés most már akultá vált. Ez a hazánk gabona kivételére óriási fontossággal bíró duna-oderai csatorna kérdés: (Halljuk! Halljuk!)

Interpellációmban, melyet az ősszel szeptemberi hónapban intéztem volt a I. miniszter urakhoz, kifejeztem azon indokokat, a melyek engem arra indítottak, a ki ezt a kérdést nem ma hozom fel először, hanem 1879-ben, 1880-ban már itt foglalkoztam a feldunai szabályozás kérdésével, a mely előbbinek ez az utóbbi csak kifejezése folytatása, és a mely előbbi a részemről is, máskor részéről is történt felszólalások következtében az akkori közlekedésügyi miniszterek; Ordódy Pál, Kemény Gábor b. stb. által foganatba vétetvén, meg is valósított. Most tehát ez a másik következmény, a mely kapcsolatos vele.

Ennek az ügynek nagy fontosságát a mi kivtelünkre a mi élelmes szomszédaink, az osztrákok jobban átlátják, mint mi magunk, vázoltam, hogy Drezdában egy nemzetközi konferentia volt az ősszel tartandó a hajósegyletek az érdekelt vasuti társulatok részéről, a mint hogy meg is tartatott szeptember 21—23-án a melyben részt vettek első sorban a bécsi érdekeltségek, továbbá az osztrák, valami csekély számba magyar igen nagy részbe a porosz szász érdekeltségi körök. Volt szó a Duna-Odera, s a Duna-Elbe csatorna és a más a Duna és németországi nagy folyamok közötti vízi összeköttetések kérdéséről. Én nem akarom itt ismételni azokat, a miket akkori interpellációm indoklásául mondtam; a t. ház régiebb tagjai, a kik jelen voltak — talán emlékezni fognak azokra, az ujak pedig megboesátanak, ha nem akarván a t. Ház figyelmét hosszasan igénybe venni (Halljuk! Halljuk!) mellőzöm azokat az indokokat és csak egy pár újabb indokot leszek bátor azokhoz csatolni, hogy mért tartom én oly fontosnak ezen ügyet, hogy ez ügyben ezen oldalról legalább a mennyi a tehetségünkben áll, ebben a parlamentben ne engedjünk.

Az osztrák parlamentben van az ügynek egy főfőszólója, a kinek neve általában a Dunaszabályozás kérdésében ismeretes, ez Dr. Sues.

Ő akkor, mikor interpellációm megttettem, épen a kiállítás látogatása végett Budapestén időzöttl Ő jó indulattal van a Dunaszabályozás s az azzal összefüggő kérdések iránt, de mindenek felett Bécs városa érdekében csügg s értesülve vagyok róla, hogy bizony-bizony — magyarul mondva — majd a guta környékezte akkor, midőn ez az ügy itt szóba hozatott. Ugyanis Ausztria szép lassan nyilvánosságunk lehető hire tudta nélkül szerette volna megoldani a kérdést, hogy a vizet ismét a bécsi malmokra hajtsa, hogy Budapest vagy tesztem fel más magyar hely, mint pl. Pozsony vagy Dévény, a hol a Morva beszakad, megszünjék átrakodó pont lenni, hanem az összes magyar és esetleg aldunai gabonaforgalom transitorialis átrakodó kikötőjévé Bécs városa tétessék oly módon — és ebben van a legfőbb sérelem — hogy a Morva vizét, a mely Szakolezától kezdve magyar folyam is, Augern-nél rézsunt egy vájlandó csatornával Bécs alá vezetessék és a Duna-oderai csatornát Rea, mint kiinduló ponttal kössék össze, erőszakot tévén a természetet is, a mely a Morva leszakadását Pozsonytól

Dévénynél rendeltes a mely pont mint legtermészetesebb kínálkozik összeköttetésül és bennünket arra kényszerítvén, hogy a magyar gabonával egy háromszögnyi utat tegyünk, — holott a Morva leszakadás reánk nevezve sokkal rövidebb és ne feledjük, hogy Magyarországnak a vízjog értelmében is a Morva vízére, legalább is annak felére elvitázhatatlan joga van, úgy, hogy ha mi elzárjuk azt a vizet, nekik nem lesz szabad, ha mi megkötjük magunkat, ezt a csatornázást Augernél keresztül vinni és a vizet Bécsbe vezetni.

Ezt a körülményt akkor bővebben kifejtettem interpellációm indoklásában és Dániel kereskedelmi miniszter volt az, a ki a választ kérdésemre, — és pedig választ oly értelemben, hogy egy pár mellékkérdésre vonatkozó észrevételeket tett megadta, s ép azért magát a választ általában egyelőn megnyugvással vehettem tudomásul. T. i. azon aggodalmakat, melyeket érintettem, Magyarország jogait védni óhajtván és ezen aggodalmakat a m. t. kereskedelmi miniszter ur szintén osztván, kijelentette, hogy igenis csak abban az esetben volna hajlandó a magyar kormány beleegyezni a Duna—Odera csatorna olyatén megoldásába, hogy Augertől Bécsbe vezetessék a műcsatorna, hogyha viszont Augertől lefelé Dévényig a Duna természetes folyásának megfelelőleg a Morva torkolatáig hajózhatóvá tétetik, úgy hogy a magyar gabona ezen a természetes úton szállíthatassék felfelé. — Ezt a részlet választásának mondom, és hogy továbbra is figyelemmel kíséri a miniszter ur az ügyet, tudomásul vettem, bár én tökéletesen ezzel sem vagyok megegyedve; mert én azt óhajtanám, hogy ezen csatorna úgy, a mint mindig tervben volt, épen nem Bécsnek érintésével létessek betorkolásával a Dunába, és így átrakódó állomás en gros Budapest részle- rakódó állomás pedig Dévény, vagy Pozsony legyen.

Ez a kérdés nem új. Annyira régi a Duna—Odera—csatorna tervezése, hogy visszamegy III. Ferdinánd király idejére. Már korábban tanulmányozva és tervezve volt, hogy a Morva beleömlő Becsáv folyócskával i. e. csekély víz a sziléziai határon, használtassék fel e csatorna kiépítésére. Ennek a létesítését akkor a háború és pénzügyi gátolta meg. Azután I. Leopold alatt megint szóba hozták, III. Károly alatt ismét, végre Ferencz császár idejében, de mindenkor a dévényi torkolatot vették kiindulási pontul. Azt, hogy nagy kerülővel Bécs felé vitessék e csatorna, csak a legújabb időben tervezték az osztrák érdekel-

körök, nehogy valahogy Budapest és a magyar kereskedelem nyerjen evel a csatornával, — hanem ismét a kedvelt és dédelgetett Bécs hizzék fel azzal a haszonnal, melyet az olcsó és könnyű vizszállítás a vasuti szállításokkal szemben ezen csatorna által nyújtana.

(Vége köv.)

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma d. e. 10 órakor tartott ülésén folytatta a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Szólásra fel vannak még jegyezve F i á t Miklós és Telegdy József a költségvetés mellett, Bartha Ödön pedig ellene. A mai üléselejen terjesztette elő K o s s u t h Ferencz a Ház elé a szabadságharcz 50-dik évfordulójának nemzeti ünneppé avatása iránti indítványának megokolását. A pénzügyminiszter ugyancsak ma válaszolt V i s o n t a i Soma interpellációjára az aainai bányászok sztrájkja ügyében és Asbóth János interpellációjára a resiczai katasztrófa ügyében, ugyszintén a belügyminiszter H e n t a l l e r Lajosnak az aainai katasztrófa és a esendőrség magatartása tárgyában tett interpellációjára.

Háboru.

Debreczen, febr. 20.

A krétai zavarokról legújabbán a következőket jelentik:

A Havas-ügynökség szerint hiteles forrásból az az értesítés érkezik, hogy az angol kormány a Pyräus blokirózása ügyében tett német indítványt korainak tartja.

A mai minisztertanács, hiteles értesítés szerint, azt a határozatot hozta, hogy Görögországnak meg kell maradnia az akció politikája mellett. A görög kormány a görög konzult tegnap arra írtotta, hogy miután a hatalmak a négy várost nem Törökország érdekeiben szállták meg, úgy e városokat, m i n t a s z i g e t t ö b b i r e s z e t G ö r ö g t e r ü l e t n e k t e k i n t s e. A görög konzulátus tengerész-őrségét az idegen hajóparancsnokok előterjesztése folytán a görög konzul titakozása daczára visszahítták.

Rómából jelentik, hogy a hatalmak a krétai kérdésben a következő három pontra nézve egyeztek meg:

1. Az öt hatalomnak közös okkupációja olasz tisztek vezetése alatt fenmarad;

2. Relatív béke biztosítandó, mialatt a hatalmak a végleges megoldás módozatait tárgyalják és

3. Nagyobb zavarok felidézése nélkül az összes népek törvényes óhajtsái figyelembe veendőek.

A Stefánia ügynökség Kaneából azt jelentti, hogy a konzulok Wassos ezredesnek a partrasszállást tudató proklamációját tudomásul nem vették s azzal indokolták, hogy a kormányaiktól ez irányban utasítást nem kaptak.

Mint Knstantinápolyból jelentik, Fortiades bey helyett, a kit az európai hatalmak elfogadni hajlandók nem voltak, a porta Karateorodi basát nevezte ki Kréta főkormányzójává a hatalmak beleegyezésével.

Assim beyt, az athéni török követet a porta azért nem szőlítja haza, mert az államtanács tagjává nevezte ki és mint ilyenek úgy is nemsokára távoznia kell Athénnől. A követ különben még hétfőn együtt ebédelt a görög királyi csaladdal.

A krétai kormányzó értesítette a portát, hogy Vassos ezredes a Vam erdőt is megszállotta.

Bukaresti megbízható forrásból hírlik, hogy Vilmos császár azt táviratozza Szent-Pétervárra, hogy a török kérdésnek komoly fordulata következtében a czárral személyesen szeretne értekezni. — Nem lehetetlen hogy a császár esetleg márcziusban Szt.-Pétervárra utazik.

Oroszország minden eshetőségre készül. Az orosz Fekete-tengeri hajóraj Konstantinápoly felé indult. — A hajóraj parancsnokává Alexandrovics Alexis nagyherceget neveztek ki. Az esetre, ha a szárazföldi haderőnek mozgósítása is szükségessé válnék, névleges főparancsnok Alexandrovics Wladimir nagy herceg lesz, melléje pedig, vezérkari főnökül Dragowirov tábornokot rendeltették.

Színház.

Celestin apó.

Vig operette 3 felvonásban írták M. O r d o n e n és H. K e r a u l. Fordították M a k k a i Emil és R a i n e r Ferencz. Zenejét szerette A u d r a n Először adták a debreczeni színházban 1897 febr. 19-én. —

Önök bizonyára azt gondolják, tisztelt olvasóink, hogy az olyan darab, a melybe két író és két fordító ölte bele minden idejét s

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

IFJUSÁGUNK.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Nem dédelget anyánk karja,
A rideg sors sem akarja . .
(Gyenge karral zsenge ésszel,
Küzdenünk kell bajjal vésszel !

Előttünk a hosszupálya . .
Lesz-e vajjon majd virága ?
S ha nem tudunk rajta menni,
Lesz-e helyünk megpihenni ? . .

Óh ! ne feljünk ki segítsen
Ott lesz velünk a jó Isten
Az erőtlent védi karja.
A esüggedőt vigasztalja !

Amíg bírja gyenge karunk,
Szorgalommal munkálkodjunk,
Mert a munka nagyvá tézen,
Türni tanit szenvedésben

Türni tanit erőssé tesz
Milyen dicső milyen szép ez
Ön bizalmat ébreszt bennünk,
Serkent jobban törekednünk

A jó mag kikel a földbe
A ki fárad lesz gyümölcse . .
Mert a ki az Urban bizik,
Apolgatja azt a sirig . . .

Acsay Lajos.

Nászut a 3000-ik esztendőben.

Írta: Mantegazza.

(Folyt. és vége.)

De az emberi család a háboru eltörlése után élvezhette a békét. Nagyon ki volt éhezve, nagyon boldogtalan volt s nem az elvek, hanem a mindenféle nyomor.

Európát a szoczia lizmus karjaiba dohta. Az utolsó pápa alatt, (azt hiszem, XX. Leó-nak hívták,) valamelyik olasz király önként lemondott a trónról, kijelentvén, hogy ő akar legelőször megpróbálkozni a szoczializmus nagy kísérletével. Egy nép áldásától kísérve meghalt.

Nagy harez tört ki. — de csak toll és tinta harc — republikánusok, konzervatívek és szoczialisták közt, végre mégis csak az utóbbiak győztek.

A kegyes, de bolond kísérletezés négy nemzedéken át, tehát egy századig tartott. Az emberiség ezalatt nem egyszer letért a helyes útról: elnyomták az egyént s a szabadság azok kezei által halt meg, kik felakarták magasztalni.

A királyok és a parlamentek zsarnokságát sokkal alkalmatlanabb, sokkal terhesebb zsarnokság követte, mesterséges mechanizmusé, mely a közérdek védelmének ürügye alatt elnyomta teljesen az egyéni kedvezményezést.

A szocziológok és biológok értekezlete eltörlötte a szoczializmust és megalapította a világ Egyesült-Államiai szövetségét, melyet kétszerez választott becsületes emberek kormányoztak. Az ostoba többség kormányát követte a bölcs és becsületes emberek kormányzata. A szellem arisztokráciája lett az emberi társadalom alapja.

De sajnos, még csak felén vagyunk az utnak.

Még nem tudjuk a módját a riztói, az legújabb kiválasztásának.

A gondolkozók, a gondolat papjai és az érzelmek papnői szakadatlanul dolgoznak rajta, hogy mindenkinek, anyjától született joga legyen ahhoz, ami őt a születésnél fogva természetszerűleg megilleti.

Eltörlöttek a katonaságot, a fogyasztási adókat, a vámokat s az akkori barbárságnak minden eszközeit.

Megszüntették a fizikai fájdalmakat és meghosszabbították az emberek életének átlagos tartamát a 60 évig; de még van betegség még születnek puposok, hülyék, gonosztevők s még nagyon messze van az ideál, hogy az emberek csöndes öregségben, fájdalom nélkül haljanak meg.

t á n minden tehetségét, hogy annak már valószínűségi mű darabnak kell lenni.

C-ak k e l l e n e lennie, de fájdalom nem mindig az.

Ez a tegnapi Celestin apó meg éppen nem az. Nem műremek, nem is remekmű, de még csak nem is mű, hanem csak hitvány takolmány. Három felvonásos szövegben feltalált semmi, a minnek nincs annyi meséje, mint egy volonteur hírlapíró ötödik oldalra szorult croguisjában

Már a neve is, hazugság. Celestin apó már csak mint «n é h a i» szerepel a darabban a maga végrendelete által, a melyben két millió francra rugó vagyont Pontailac báróra és feleségére hagyja, de csak az esetben ha a rátartó rokonok félesztendeig az ő volt korcsmájában, a »T y u k k e t r e c z»-ben személyesen szolgálják a vendégeket.

A báró és felesége csak kelleltenül állnak rá a föltételre, mert lányukat Clementine akarata ellenére hozzáakarnak adni az elzüllött Des Accacias grófomajomfir-májú fiához Gontron vicomtehoz. De Clementine csak Gusztávot, az unokatestvérét szereti s szülei ellenére is csak ő hozzá hajlandó férjhez menni. Clementine tehát örül a végrendelet kikötésének, remélvén, hogy a felesz-tendő megtöri szülei göggyét s hozzá adják Gusztávhoz.

A második felvonásban csakugyan a »tyukketrecz»-ben találjuk a Pontailac család tagjait, de álnév és álruha alatt. Ott maguk szolgáltnak és sok gorbomaságot nyelnek el úgy a rendes vendégektől, mint gróf Accacias családjától, akik azon ürügy alatt, hogy Nápolyba mennek, éppen abban az o l c s ó szajnaparti fogadóban szállnak meg. A báró természetesen felvilágosodik a grófok céljairól és fölöle való bizalmas viselkedéséről. De a 2 millió francról elesik, mert álruhájában nem tudta igazolni, hogy ő csakugyan Pontailac báró és így az ellenőrzésre megjelent közjegyző az örökségtől megfosztottnak jelentette ki a bárói családot.

Igy mennek vissza Párisba, pénz nélkül, reménység nélkül. Csak a báró reméli még, hogy a vicomte pénz nélkül is elveszi Clementine-t. De az egyenesen a hozománykérdéssel rúkkol ki s mikor nem látja igényeit kellelően kielégítve, szüleiivel együtt elvonul.

Pontailac dühében kidobja az ablakon Celestin apó szobrát, úgy hogy az izre-porra tört. De éppen ez volt a szerencsés. A mell szobor belsejében levél volt, Clementinehez intézett levél, amelyben Celestin apó arra az esetre, ha a bárók nem tennének eleget a végrendelet követelményének, őt Celestint teszi örökösévé. Gusztáv visszaakar vonulni, de Clementin gazdagon is neki nyújtja kezét.

A zene a legtöbb helyt vaskos, nehézkes, könnyedség és meledia nélkül való volt.

Az előadás főleg B é k é s s y, Kállay, S z i k l a y, L o c s e r e k n é j ö igyekezete folytán eléggé sikerült, de hogy a hivatalos három estén túl is színen bírják tartani a darabot, azt nem igen hisszük.

(Gr.)

Színházi műsor. 1897. február 21—28-ig. Vasárnap febr. 21-én d. u. 1000 é. v. Verő György látványos tört. színműve. 10 képben, énekekkel és táncokkal; este C e l e s t i n apó, harmadszor, Andréa kedves zenéjű operettje. Hétfőn K é t p i s z t o l y, Szigligeti itt rég nem adott énekes népszínműve. Kedden A v i r á g c s a t a, Verő György kedvelt operettje. — Szerdán S z ó k i m o n d ó a s s z o n y s á g, Sardou hírneves tört. színműve. — Csütörtökön K a m é l i á s h ö l g y, ifj. Dumas Sándor nagyhirű színműve. Pénteken bérletszünetben K u r u c z v i l á g, Dóczy József és Széll Kálmán operettje, negyedszer. Szombaton K o l d u s d i á k, Milöcker általános kedvelt nagy operettje, új betanulással. Vasárnap d. u. A v i g é c z e k, Kövessy Albert közkedvelt énekes bohózat; este itt először: F a l u s i n á s z, Krémer Jenőnek, a debreczeni színtársulat volt tagjának sikerült énekes népszínműve.

De Pálnak gondolatai e fizikai magyarázat után más, messze világba kalandozván mindketten elhallgattak.

— Jerünk ki a partra — mondá Mária ez a hang egészen elszomorít.

Igazad van jerünk ki. Ez a panasz engem is elszomorít. Mintha a most született csecsemőknek a sírását, a szerelemtől gyötört ifjaknak, a haláltól félt aggyastánoknak jaj szavát hallanám. Mintha e planetának a panasza emelkedne az égbe s azt kérdezné a föld az egetől, hogy miért van élet, miért van fájdalom.

S a föld panaszára a kérlelhetetlen sors tompa, mély hangon felelé: — »Igy van, így kell lennie. így fog lenni mindig.«

— Nem így van Pál, s nem lesz mindig így! Gondolj csak vissza azokra a pánczélos szörnyetegekre, melyek megszűnnek, gondolj a haladásra, mely nem nyugszik soha. Ez a bója is, mely nyögéseivel az emberiség örök panaszát visszahangozza, el fog egyszer némulni, ha elválasztják a tengertől.

— Ohajtom, mondá Pál siettetve a csónak futását, hogy kiérjenek a szomorú hangok közből.

Mánap reggel vakító napban ragyogott Spesia egén. A nappali élet nyüzsgése elfeledtette az éjszakai borongós hangulatot, a jegyesek az aerotach repülését kelet felé irányozták a honnan a napfényvel együtt mindig remény jön az emberek számára. — Soha el nem múló remény!

Egy színész jubileuma. A mai postával a következő érdekes levelet kaptuk: Tisztelettel tudatjuk, hogy e hó 25-én a Peleskei aótárus előadásával ünnepeljük huszonötödik évfordulóját annak, hogy S z e n t g y ö r g y i István a kolozsvári nemzeti színház tagjai Kolozsvárt, 1897. febr. 15-én. A kolozsvári nemzeti színház személyzete. Sok jubileumo. s még több dicsőséget kívánunk mi is a derék művésznek további pályáján!

TARKA-ÉLET.

Postás mulatság.

Ugyan kérem nyujtsa fel az ujját, a ki a postaszolgát nem ismeri, s a kinek nem lett volna dolga valaha a postakürt szerény viselőjével.

Hányszor lessük várjuk várjuk őt szivszorongva, hogy portánkra belépjen, hogy hirt hozzon azokról kiket szeretünk, kikhez hitvesi, szülői, gyermeki vagy rokoni kötelék fűz Mennyi aggodalmat s nyugtalanságot szüntet meg az ő érkezése, s mily boldoggá tud tenni az állam e szerény szolgája, ha látogatásával megtisztel.

Ugyan te kis bimbó leány le tudnád ertirni azt az érzelmet, mit neked kis szived lüktetése okoz, midőn a jó postás bácsi az első szerelmes leveled hozza?

Hát te édes anya talán sirva tudnád elzokogni, hogy mily boldog érzelem az midőn messze távozott gyermekedről jön a megnyugtató posta, hogy nincs semmi baja annak kiért lelked remeg?

Es te szép asszony ugyan valld meg, létezik e megbízhatóbb óra a te legföltettebb titkaidnak, mint a jó postás, ki oly szerény előzékenységgel teszi boldoggá egy kis illatos levélkével?

Hát te barátom Bukovay Absentius Ur? Talán előtted sem ismeretlen a szép piros utalványt kézbesítő és azt azonnal leszámítoló, akkor oly kedves küldöncze a nagy postapénztárnak, ki szerény megjelenésével sokszor a legválságosabb helyzetből mentett már ki.

Es ti, Mercur hívei — legyetek üdvözölve — hova lennétek nélküle?

Üzleti szellemeteknek szárnyai nem repülne be az egész világot, hogy összeköttetésbe hozza a különböző világrészek forgalmát és kereskedelmét, ha a pótlás az ő lelkiismeretes pontosságával nem szolgálná ügyeteket oly kifogástalan becsületességével.

Hát ezek a jó emberek, a m. kir. postaliszték, levélhordók és szolgák elhatározták, hogy saját özvegyeik és árvaikat segélyző egyesületük javára táncvigalmat rendeznek f. hó 28-án este 8 órakor a Korona nagytermében, mely szerény mulatságra szívesen látják ismerőseiket, Debreczen tisztelt közönségét.

Beléptidj személyenkint 2 korona, családjegy 4 korona. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Azt hisszük, hogy a nagyközönség szívesen és örömmel fog hozzájárulni a mulatság sikeréhez, melynek oly igazán nemes a célja.

(G.)

A jelmez estélyről.

— Egy kis előlegezett saját külön tudósítás. —
Debreczen, február 20.

A nagy templom órája elverte az esti fél tíz órát. A Bika szálloda diszterme ragyog a csillároktól, virág és illatszer teszi izgatóvá az enyhe levegőt. . . A páholyokban nagy, kerek szemű menyecskék, leányok, itt egy rózsás gömbölyű kar, amott a váll, puha, mint a bársony. . .

Egy-egy elegáns rendező siet végig a teremen, most andalgós zene hallatszik. . . A május, a május, a teljes virágos május, — a melyik zöld, amelyik harmatos, a melyik virágos, a szegfűk, az ibolyák, a gyöngyvirág mind, szép leányok s asszonyok a lovagi kísérekkel. . .

A monokli a nagy csudálkozásban lepottyan a saját külön tudósító szemérről, a zene mindédebb, pár pár után lépked be az ajtón, mintha csak egy tündéralom subanna be. A felvonulás leirhatatlan pompája, ezek a rokokko marquise-nők, breton és kreol leányok, francia és templárius lovagok, mint csak a Bocaccio egy édes, mámoros beszélye, a szamócza belsejében a kaviár. . .

Végre mégis felébred a nagy árnuldozásból a saját külön tudósító, a monoklit is helyére felbóki s a poétát elnyomja bensejében a riporter, mely már előkereste a jegyzőkönyvét s mely már ez urak megszokott élénk fantáziajával jegyezni is kezdi, ezuttal valóban az igazságot, a következőképen:

Mintha csak karamel cukorkát szopogattam volna, marasquinóval öntözve azt le olyan édes hangulat zsbasztott meg a jogász és tisztviselői kör szombat esti piratlan fényű jelmez estélyén. . . Ha száz szemem lett volna, az is kevés lett volna, mind megjegyezni, mind megnézni azt a sok gyönyörűséget, mi itt a Pompadour asszony versaillesi ünnepeiként kitárta varázspompáját, tehát csak a kik különösebben kiváltak e pompás felvonuló menetből, azokat vagyok képes felemlíteni.

Mindjárt a menet élén a bálbizottság elnöke Dobiecký Sándor és felesége mutatták be a festői szép díszmagyar viselet hódító pompáját. . .

Majd utánok egy francia pásztor lányka következett, a Watteau festmények egyik legremekebb, rózsás alakja, a parányi cipellőkben, csodás nagy ragyogós barna szemével, a legirigyletebb, a legkedvesebb francia pásztor leány: Széll Marianna kisasszony.

Spanyol mantillájával, csipkés, keeses spanyol ruhában elragadó andaluziai szenyoritacska volt Losonczy Margit is, kinek egy-egy tekintetért bizony versenyre keltek a jelmez és nem jelmez trubadurok. . .

De hát még az a két szegfű, a rózsaszín és piros szegfű, mennyi de mennyi kertész epekedett, sohajtzott ott körültek? Wassené Kugler Margit asszony, ez az aranyos kedélyű asszonyka volt a rózsaszín szegfű érdekese, elegáns jelmezében; a piros szegfű pedig Kugler Rózsika, neki is aligha akadna meg a császár virágos glósz házában is párja? . .

Mérey Ottil és O. Vég Vilma, a barna, vadrózsák voltak, olyan bájos, gyönyörű kis rózsák, mikről Goethe azt a híres rózsaverset írta. »Sajnos, hogy a vadrózsáknak töviskei is vannak«, sohajtotta egy sze-

relmes szőke fiu, kinek — mint mondják — szívét sebezte meg a vadrózsza töviske, de kinek sebe azért aligha fájdalmas? . . .

Szabó Giza a kékszemeivel napraforgót jelezett, bárha sokan inkább úgy tartották hogy ő a nap s felé forognak a virágok; Szabó Ilona sikkos, kedves francia parasztleány volt. . .

És a Kardos Ilonka bőbitás fejkötője? Ha Elzászban csakugyan ilyen helyre, ilyen takaros, ilyen szépséges pórnők vannak — nem csodálom — ha a lovagias francziák mindenáron visszaakarják hódítani — Elszász? . . .

Sárváry Adél a gyöngyvirágot tette felejthetlenné, igazi fehér erdei gyöngyvirág volt. . .

És a rokokko jelmezese? . . . A magas sarku aranyos, selyem cipőcskében, a puderezett kontyokkal, a szalagos, suhogós ruhák, amint a finom legyezőcské megül kaczagva hallgatták a sikerült és kevésbé sikerült bókákat? . . . Wolf Jánosné, Boczán Elemérné és az aranyhajú Halmi Margitka, kinek Isten bizony még Letoriéres vicomte is aligha látott kedvesebbet, mint ez a babaszemű kis leány? . . .

A fényes jelmezestély részleteinek a többi más pompáját, mik a szórakozott s remélhetőleg szerelmes tudósítónk figyelmét elkerülték volna, a cukorkákál szubvencionált alkalmi báli ujság csevegő i fogják elmondani, mely körülményre minden kenyér irigység nélkül felhívjuk a nagyérdemű és érdekelte báli közönség figyelmét, kiknek ez előlegezett kis báli tudósítás révén is jó mulatságot kíván a hűségese:

Chevalier de Flaneur.

Ujdonságok.

* **Kossuth szobra.** Hazafias örömmel jelentjük, hogy tegnapi lapunkban közölt felhívásunk nem maradt eredménytelen. A mai délelőtti folyamán dr. Fejér Ferenc ügyvéd, városi bizottsági tag 3-szor 2—6 frtot küldött szerkesztőségünkbe néhány, lapunk szerkesztőjéhez intézett sor kíséretében a debreczeni Kossuth-szobor alapja javára, mely összeget midőn ezennel köszönettel nyugtázzuk, egyszersmind jelentjük, hogy eljuttattuk rendeltetési helyére Komlóssy Arthur városi főjegyző ur, a szoborbizottság elnöke kezéhez. Vivant sequentes!

* **Isteniszteletek.** F. hó 21-én vasárnap az isteniszteletek az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartottak meg: a nagytemplomban Szilágyi Imre s. lelkész, a kistemplomban Mindsszenti Imre s. lelkész, a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotály templomban Mitrovics Gyula lelkész. — Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Matterny Lajos lelkész, d. u. 3 órakor Geisztlinger Pál s. lelkész végzi az isteniszteletet.

* **A Csokonai-kör felolvasó estélye.** F. hó 26-án az az Pénteken este ismét felolvasást rendez a Csokonai-kör és pedig ezuttal a városhaza nagytermében. A tárgysorozatot különösen az teszi érdekessé, hogy ezuttal a jó vidék is be lett abba vonva a Galánffy Agnes urhölgy zongorajátékával, ki elismert virtuóz a vidéken. Nagyon élvezetesek lesznek

a Vértessy Ida urhölgy ismert költőnők szingazdag és hangulatos költeményei is. Dr. Kardos Alber irodalmi történeti felolvasással, Kóncz Ákos pedig társadalmi csevegéssel fogja az egybegyűlteket szóra kóztatni.

* **V. H. Sz.** A mai nap folyamán az Istvángózmalom társaság 100 frttal a Vidéki Hirlapírók Szövetsége alapító tagjainak sorába s a debreczeni kölcsönös segélyző egylet pedig évi öt forinttal a pártoló tagok között belepért.

* **Thomson Cézár hangversenye.** A debreczeni zenekedvelők köre által a Zenede disztermében folyó 1897 évi február hó 22-én hétfőn rendezendő harmadik hangversenyen Thomson Cézár világhírű hegedűművész fog játszani. E hangverseny műsora a következő: 1. Vieuxtemps, 4-ik hangverseny. 2. a) Goldmark, Ária, b) Thomson, Passacaglia. 3. a) Händel, Largo, b) Chopin, Mazurka, c) Dvorák, Cseh táncz. (As dur.) 4. Paganini, Genrento ábránd. Előadja: Thomson Cézár ur hegedűművész. A 2—3 szám, valamint a 3—4 szám között Tarnay Alajos zongoraművész ur fog játszani. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. A 3-ik szám után 10 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és 1/2 órakor pontban.

* **Egy fiatal asszony öngyilkossága.** Bökényi Józsefné sz. Kóródi Eszter, ki e hó 11-én gyufaoldattal megmérgezte magát, tegnap délután temették el. — A fiatal 19 éves asszonyt c-ütörtök délután boncolták föl a közkörházban. A boncolásnál jelen voltak: dr. Ujházy Károly és dr. Balkányi Ede ker. orvosok és a rendőrség részéről Margittay Sándor r. kapitány. A boncolás kiderítette, hogy a fiatal asszony halálát tényleg phosphor mérgezés idézte elő. A férjet a rendőrség kihallgatta, de vallomása szerint nem élt rosszul nevével, azonban okot, miért a fiatal asszony tettét elkövette egyáltalában nem tud jelhozni. A rendőrségnek az öngyilkossági kísérletet későn jelentették s csak akkor kapott arról értesítést, mikor Bökényi Józsefné napo kig tartó szenvedés után meghalt. Két orvos kezelte az asszonyt s a rendőrség egyik orvos ellen is megindította a vizsgálatot, mert az eddigi vizsgálat adatai szerint az asszony 13-án bevallotta az egyik orvosnak, hogy megmérgezte magát. — A rendőrség az egész ügyet átteszi a kir. ügyészséghez.

* **A kereskedelmi akadémia tanulmányi körútja.** A debreczeni kereskedelmi akadémia, mint más években úgy a jelen tanévben is tanulmányi körutat rendez, a melynek célja a tanulóknak alkalmat nyújtani arra, hogy általános történelmi, nép- s földrajzi főképpen pedig technológiai áruismereti és forgalmi ismereteiket közvetlen szemlélet útján gyarapítsák. E körut tervvázlatát a tanári kar a következőkben állapította meg. Az ut ideje: F. évi április hó 11—24. napjai Iránya: Debreczen, Budapest, Győr, Veszprém Almádi, Balaton-Füred, Tihany, Keszthely, Hévíz, Fiume, Zára, Spalato, Metkovic Mosztár, Szarajevó, Bród, Dálya, Gombos, Szabadka, Szeged, Czegléd. Szolnok P Ladány Debreczen. Megtekintendők: Egyfelől az érintett vidékek történelmi táji és általános forgalmi nevezetességei s másfelől azok ipartelepei. Az ut költségei: Vasutat hajót a Balatonon és Adria tengeren, szállást és élelmezést beleértve tanulónként: 50 forint az az ötven o. é. forintban állapítottak meg.

* **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete.** saját pénztára javára 1897. évi februar hó 28-án. Farsang utolsó vasárnapján Az »Arany Bika« szálloda disztermében zártkörű tanzmulatságot rendez. Belépti-díj személy-jegy 1 forint, Csalad-jegy 3 személy-re 2 ferint. Jegyek csupán e meghívó előmutása mellett válthatók: Kostya János, Szift Aladár, Szedlák és Vámos, Balla Mihály, és Droppa J. urak üzletében, az egylet Nagy-hat-

van utcai helyiségében és este a pénztárnál. Szünóra után általános meglepetés. Kezdeté este 8 órakor. Rendező bizottság: Kiss Sándor rend. biz. elnök. Tóth Kálmán egyleti elnök. Vetéssy Béla egyleti elnök. Dr. Márton Kálmán egyleti titkár. Madarász Gyula, egyleti jegyző. Fridvalszky Rezső, egyleti második titkár. Zavilla Gyula, ellenőr. Hajdu István pénztáros. Surina Sándor, ellenőr. Rencz Antal tánczrendező. és 100 r. biz. tag.

* **Uj főrendek.** Gr. D é g e n f e l d Pál, néh. gr. D é g e n f e l d I m r e, főispánunk fia megszerezvén a főrendiházi tagságra jogosító vagyoni képesítést, a főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885 évi VII. tcz értelmében a mai napon megkapták a királyi meghívó levelet, melynek alapján a főrendiház örökös tagjai sorába be is fognak iktattatni.

* **Elmaradt sétahangverseny.** A »Margit« fürdő disztermében nem lesz megtartva a vasárnap délutánként úgy megszokott és kedvelt katonai sétahangverseny. Elmarad a hangverseny, de lesz helyette annál sikerültebb, annál kellemesebb más katonai multság a debreczeni 3 honvéd gyalog ezred őrmestereinek a bálja, melyre folyik a készülődés.

* **A tavaszi katonai lövások.** Az 1897 ik évi tavaszi katonai lövások tervezetét a földmívelésügyi miniszter közlése szerint a következőkben adjuk: 5. csoport márcziusban Ungvár 11-ikén, Töketeres 13-ikén, Sátoralja-Ujhely 15-én Kis-Várda 17-én Nyiregyház 19-én Matészalka 22-én Nyir-Bátor 24-én, Hajdu-Nánás 26-án, Er-Mihályfalva 29-én, Székelyhid 31-én; a p r i l i s b e n Nagy-Károly 2-án, Szatmár-Nemeti 5-én. 6. csoport márcziusban: Szarvas 11-ikén, Ozosháza 13-ikén, Békés-Csaba 15-ikén, Nagy-Szalonta 17-ikén, Nagy-Várada 19-ikén, Komádi 29-ikén.

* **Közigazgatási bejárás a Debreczen—nagyvárad villamos vasuton.** A kisbaári K i s s F e r e n c z és társai részére engedélyezett Debreczen—nagyvárad villamos vasut kiépítésének megkezdése előtt a közigazgatási bejárást fogják megtartani, mely alkalommal a vonat menet irányát állapítják meg. — A kereskedelmi miniszter erre vonatkozólag ma intézett leiratot a városi tanácshoz, amelyben a közigazgatási bejárás megkezdésének napját márczius 12-ére tűzte ki. A találkozás ezen nap délelőtt 9 órára a városháza nagytermébe Debreczenben van kitűzve. A kereskedelmi minisztert a közigazgatási bejárás V e r t e s s y K á l m a n miniszteri titkár fogja képviselni, ki ez alkalomra Debreczenbe érkezik.

* **Postások bálja.** Nap-nap mellett a közönség szolgálatában állanak a postások, kiknek közreműködése nélkül csaknem lehetetlen lenne a tőlük távolban lakókkal való érintkezés. Minden házban kedves vendég a levelhordó (kivált ha öt pecsétes levéllel kopogtat be), de a közönség nagyobb részének fogalma sincsen azon óriási, farsztó munkáról, melyet a posta intézmény szolgálatában álló alkalmazottak végeznek. Csak ilyenkor is, farsang tájban, midőn mások a mulatságra gondolnak, ők folytonos munkában vannak: ezer és ezer bál meghevőt kézbesítenek; sok pénzszükségben szenvedő gavallért megörvendeztetnek az »öreg«-től érkezett pénzküldeménynyel, mire e mulató időszakban oly égető szükség van; a fővárosi divattermekben készült bál ruhákat ők juttatják a nők kezeibe, kik masnap éjjel már, a bál öröm mámorában, nem gondolnak a szegény postásra, kiknek fáradsága nélkül pedig alig hódíthatnak volna a fényes szilfuttokban, majd rózsaszínű levelet visznek a piruló hajadonnak, pár hét múlva viszont az eljegyzési kártyákat hordják szét, melyek arról tudósítják az ismerősöket, hogy a piruló hajadonból boldog menyasszony

lett. Ime, csak ilyenkor is mennyit fáradsanak a postások a mások érdekében, megérdemlik tehát, hogy ez évben egyszer ők is kimulassák magukat. Meg is akarok ezt tenni dérek postásaink. Csinosan kiállított meghívó tudatja velünk, hogy a debreczeni m. kir. posta és távirat alisztek és szolgák f. évi február hó 28-án, a »Korona«-vendéglő nagy termében, tánczvigalmat rendeznek, melynek tiszta jóvedelmét egy elhunyt távirat-kézbesítő özvegyének felségelésére fordítják. A mulatságot tehát jótékonyssággal kapcsolják egybe. E bál, szerény czime daczára, elite-bálnak készül, amit az is bizonyít, hogy a bál védnökönje B u d a h á z y Antalné urhölgy lesz; a disznóki tisztet C s a t t h Zsigmond posta távirat felügyelő vallalta el; t. b. elnök B u d a h á z y Albert posta-távirat főtiszt, t. b. alelnök P a p p Lajos posta-savirdi főtiszt lesz. Mint főrendezők és tánczrendezők a posta-távirat főtiszt, tiszt és segédtiszték működnek; szóval tulajdonképen a debreczeni posta- és távirat hivatal tisztikara rendezi e bált, mely az első postás-bál lesz Debreczenben. A mulatságra, mely igen sikerültnek ígérkezik, számosan készülnek városunk előkelő köreiből. Belépti díj: személyenként 2 korona, családjegy 4 korona.

* **Öngyilkos posta és táviró gyakor-nok.** K a r d o s Kálmán 30 éves ev. ref. vallású posta és táviró gyakor-nok, ki a vasuti állomásnál volt alkalmazásban, az éjjel Bárany útezi lakásán egy 6 mm. revolverrel szíven lötte magát. A lövést a vele együtt lakó postástiszt sem vette észre, csak mikor reggel felkelt találta meg Kardost ágyában élettelenül fekvő. Jelentést tett az esetről a rendőrségnek, honnan P ó s a l a k y Mihály rendőrbiztos és U j h á z y Károly kerületi orvos, mentek a helyszínére. Az orvos megállapította hogy a golyó rögtön halált okozott. A öngyilkos hulláját testvérjének férjhez Gél Györgynek lakására szállították, a honnan holnap délután fogják eltemetni. Két levelet hagyott hátra, a melyekben öngyilkosságának okául azt említi, hogy hivatali főnöke rosszul bánt vele. Nem fogják felboncolni.

* **Mezőgazdasági muzeum.** Az Agrár Értesítő jelenti, hogy a földmívelésügyi miniszternek a város átengedte a kiállítási történelmi csarnok helyiséget, ahol a mezőgazdasági muzeumot már most kezdik berendezni. A muzeum a millenniumi kiállítás mezőgazdasági csoportjának csaknem minden objektumát megkapta s ezenkívül itt fogják elhelyezni a selyemtermelési csoport és a vízi osztály anyagát is. A muzeum a terv szerint már tavasszal megnyílik s belépő díj nélkül fog a gazdaközönség és az érdeklődők rendelkezésére állni. A földmívelésügyi miniszter gondoskodik kimerítő magyarázatos katalógusok szerkesztéséről s arról is, hogy az egyes tárgyak föliratokkal láttassanak el. Az üdvös intézmény megvalósítására a jelen évi költségvetésbe 20,000 ft van fölvéve.

* **Nyilvános köszönet.** Mindazon jótéko ny ember barátok kik a helybeli »Bikur—Cholim« izr. betegsegélyző egylet segély—alapja javára f. hó 16-án rendezett »h a l e s t é l y « alkalmával szíves felülfizetéseik illetve önkényes adományaik által ezen szent célhoz hozzájárulni sziveskedtek fogadják ezen uton n e m e s t e t t k é r t egyletünk nevében melyen átértett k ö s z ö n e t ü n k nyilvánítását. Debreczen, 1897 febr. 20.

Távirat.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata —

Budapest febr. 20.

A képviselőház mai ülésén L á n g Lajos elnököl, M o l n á r Antal jegyző felolvasta K o s s u t h Ferenczuek azt a nagyfontosságú indítványát, hogy a szabadság-

harcnak ötvenéves évfordulóját, mely a jövő évben következik el, országosan ünnepeljék meg. A szélsőbali képviselők, kik teljes számmal jelen voltak, viharos eljenzéssel fogadták az indítványt, a melyet K o s s u t h Ferencz nagyhatású beszédében okolt meg.

»Amely nemzet nem tiszteli multját, mondta Kossuth, az nem is érdemli meg jövőjét. Csak tavaly ülte meg a magyar méltó kegyelettel a millenniumot, márczius 15-két is évről-évre megünnepelik, az országgyűlésre vár tehát a feladat, hogy a nemzet ez ünnepet törvénnyel is szentesítse. — A 48-as törvények nem egy párt vívmányai, dicsősége, hanem az egész népé, nemzeté. Ezen törvényeket királyi kéz, királyi eskü szentesítette, tehát senkisé nem mondhatja, hogy ennek országos törvényszerű megünnepelésével közjogi alap lenne megtámadva. És habár a szabadságharc megünnepelését összekötik a 48-as törvények ünnepelésével, akkor ugyanazt taszik, a nit a korona, midőn nemzeti adományt adott a 48-as honvédeknek. A kormányhoz nem méltó, ha az állam érzelmét külön akarja választani az állampolgárok érzelmétől, mely márcz. 15-ét már régen nemzeti ünneppé avatta, a nemzeti érzületet most már a kormánynak kell szentesíteni, ajánja azért indítványa elfogadását.

B a n f f y báró köszöni, hogy Kossuth elismeri, hogy hazafiasság tekintetében köztük nem állított különbséget, mert igaz is, hogy a 48-iki törvényhozás nagy vívmányainak jelentőségét átérzik a kormánypárton is. A törvények szentesítésének dátuma 1848. április 11, tehát évfordulója is ekkor van. Kegyelettel adozik azért a nagy eseményeknek, melyek a 48-iki törvények szentesítését követették, de 50 év nem elég nagy idő arra, hogy nyugodt tárgyilagossággal, még éő tényezők sérelme nélkül foglalkozhassunk ezen események emlékeivel. — Az indítványnak a t ö r v é n y e k meghozatalának ünnepelésére vonatkozó részéhez h o z z a j á r u l, — de még sem kívánja napirendre tűzését. A kormány megteszi az előkészületeket erre és annak idején jelentést is fog tenni arról a haznak, mely felett általa m a j d a k k o r j a v a s o l t a t i k h a t á r o z a t h o z a t t a t n i, — e ravaszka beszéd közben a jobboldal eljenzett a szélsőbal zugott. A függetlenségiek névszerinti szavazást kértek, melynek folyamán feltűnt kelet, hogy jegyző ez n nevet olvasta: gr. T i s z a István, a minek magyarázata az, hogy hivatalos lap ma boza T i s z a István g r ó f s á g á t. A nemzeti párt, néppárt a kormánnyal szavazott távol volt 256 képviselő igennel szavazott 156, nemmel 39 tehát 117 szótöbbséggel nem kívánták az indítványt tárgyalni.

Az ülés további folyamán a földmívelési költségvetést tárgyalták.

B a r a Ödön leginkább Talliánnal polemizált. Ő a szövetkezetek helyett különböző vidékeken k ö z r a k t a r a k t a k i v á n f e l á l l i t a n i, melyek közvetlenül az eladásokat.

S e r e n y i Béla gr. szólott még utána a költségvetés mellett. — aztán L u k á c s pénzügm. felelt Asbóthnak a resiczai munkások dolzában. — A k a t a s z t r ó f á t egy munkás hibája okozta. Az igazgatóság eljárását partolja.

A s b ó t h János majd egy órahosszat választott, mire még Lukács reprikázott. A választ a többség tudomásul vette.

2 órakor Lukács épen felelni kezd V i s o n t a i interpellációjára. — Kossuthé későbbre maradt.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

febr. 19.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feülly sulyban) 51—52— krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogramm sulyban) 50—51 krajczárig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 40—50 krajczárig.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése február 16-áról: Érkezett: 318 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 433 drb. vidékre 34 drb, elszállítatlan maradt 50 drb. — Napárak: 250—280 kgr. sulyban 51—52 kr. 300—380 kgr. sulyban 47—49 kr. malacok — kr. különfélék 120—180 kgr. sulyban 48—50 és $\frac{1}{2}$ kr.

Budapesti gabonatözsde

febr. 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u n a	kilós	Ar 100 kgr. kilós	Ar 100 kgr
Bánsági ó	76	—	80
»	77	7.65	7.80
»	78	7.90	8.00
Tiszavidéki ó	79	—	—
»	76	8.00	8.05
»	78	8.10	8.15
Pestvidéki ó	79	—	82
»	76	7.90	8.05
»	77	8.15	8.10
Fehérmezei ó	78	—	81
»	79	8.10	8.20
»	76	8.20—8.25	—
Bácskai ó	77	—	80
»	78	7.85—8.05	81
»	79	8.00—8.10	82
Észak magy	76	—	80
»	77	—	81
»	78	—	81

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	6.45 6.50
» másodrendű »	—	6.35 6.40
Árpa takarmánynak »	60—62	4.30 4.60
» égetni való —	62—64	5.40 6.—
» serfözdei —	64—66	6.50 8.—
Zab — — — uj	39—41	5.90 6.85
Tengeri bánsági — uj	—	3.55 3.60
» más nemű »	—	3.20 3.40
Repeze bánsági	—	3.40 3.50

Kiadó.

Egy csinos, világos, egészséges — három szoba, konyha, kamara, pincze, fásszin és külön padlásból álló udvari lakosztály a Collegium és honvéd-laktanya közelében. Darabos-utca 1013. sz. a.

Nyári legelő.

A nagy-fülöpi pusztán 60 nagy, vagy 240 kis jószágra való **kitűnő nyári legelő** kiadó. Ertekezhetni felőle Szi-nay Gyulával, Kis-Csapó-utcán 383 sz. a.

Kanári előénekesek

ür- és rollikat 8—20 Márkáig utánvét mellett küld

8 napi próba időre. Kicsérelés szabad.

Prospectus ingyen.

W. Heering

tenyésztése és szétküldési üzlete

St.-Andreasberg, (Harz) 427.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktárában, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, mindennemű gazdasági gépekből, u. m.:

4. 6 és 8 HP. gözcseplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecskavágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és csöves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összeroldását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködéskésre, mely egyenesen hozzánk címzendő szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest, Külső váci-ut 29—37.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

Üveg, porcellán, lámpa és konyha berendezési

nagy raktára

DEBRECZENBEN.

Leltározást befejezván, a következő árukat teljesen beszerzési áron áruom ki, úgy mint:

Asztali, thea, kávé és mosdó készletek.

Üveg-készletek, sör-, bor-, és pálinka-készletek, gyümölcs-állványok, befőt-készletek, vázák, függő- és álló-lámpák, fal-diszek, thea-, kávé-, és fekete-kávé csészék, vizes- és boros-üvegek, poharak. Asztali kések, kanalak, fa- és bádogg-tálczák, china-ezüst hasznos és dísz-tárgyak stb. stb.

Ifj. Pájer József
DEBRECZEN, (Főpiacz.)

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképpen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megterítünk — Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál a csehországi

Thomaművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselőisége
a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körut 34. szám.

Lohse = féle

Lilom-Rizspor

rendkívül finom, bárszorosabb, tömöttébb és takarékosabb valamennyi Poudre de riz és szíros rizspornál a bőrlőz kímélően láthatatlanul tapadó. Ugy nappalra mint este. Fehér és rózsaszínben szökek számára, sárga (frucht) barnák számára, doboza 2 frt. Vételnél mindenkor a teljes czégre kell ügyelni!

GUSTAV LOHSE BERLIN,
45 Jägerstrasse 46.

kir. udvari illatszerész.

Kapható Ausztria-Magyarország valamennyi előbbeli gyógyszerüzére és illatszerüzében.

Gazdák figyelmébe.

Schwarz Zsigmondnál Reszege-Piskolton eladó 10—15 fiatal Bonyhádi tehén — hasas és kisborjas — valamint egy 3 éves gyönyörű simenthali bika — Széll Kálmán tehenészetéből eredő.

Eladó cséplőgép.

Egy jó karban lévő 8 lóerejű Nickolson-féle kitűnően működő cséplőgép hosszabbított szalmarázóval és szalma-fűtéssel jutányos árban eladó.

Értekezhetni a **kiadóhivatalban**.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülekéknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerüzertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUBOLSTADT.

Meghívás.

A debreczeni kölcsönös segélyző egylet, mint szövetkezet
1897. évi február 21-én délelőtt 10 órakor
a városháza nagy-tanácstermében
XIII-ik évi
rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egylet tagjai ezennel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló VIII-ik, vagyis az 1891-iki évtársulat vagyon-mérlegének előterjesztése.
3. A VIII-ik, vagyis 1891-iki évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és annak alapján az igazgatóság, a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A IX. vagyis 1892-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag megválasztása.
6. 3 felügyelő bizottsági tag és 3 póttag választása.
7. Az igazgatóság kiegészítése u. m. 5 kilépő és egy elhalt igazgatósági tag helyének betöltése.
8. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.

JEGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomatva a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében — Kossuth-utca, Zádor Lajos ur házában — minden egyleti tag által a hivatalos órákban átvehető.

Kivonat az alapszabályokból 28. §. A közgyűlésen az egylet minden tagja minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazattal többet senkinek gyakorolhat, a szavazat érvényesítéséhez a **betéti könyvecske felmutatása szükséges.**

A torlódás elkerülése czéljából a szövetkezet előzőleg **szavazati jogosítványokat állít ki**, melyek az egyleti helyiségben a jogosított tagok által február hó 15—19-ig átveendőek. Ugyanekkor az esetleges írásbeli meghatalmazások is bemutatandók. Minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Kelt Debreczen az 1897. évi január hó 25-én tartott igazgatósági ülésből.

SIMONFFY IMRE,
kir. tan. egyleti elnök.

VADON SÁNDOR,
jogtanácsos, egyli. jegyző.

Meghívás.

A debreczeni faáruraktár szövetkezet
1897. évi márcz. hó 7-én, azaz vasárnap d. e. 10 órakor.

A Takaré- és hitelintézet nagycsapó-utcai 334—335-ik számú házában
gyűlés termében

IV-ik évi

rendes közgyűlését

fogja tartani, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Az igazgatóság évi jelentése a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és üzleti eredmény, valamint a nyereség felosztási javaslat előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság előterjesztése s annak alapján az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában intézkedés.
4. sorolás utján kilépett 4 igazgatósági tag helyének betöltése.
5. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal az igazgatóság elnökéhez beadattak.

Figyelmeztetnek a tagok, hogy az évi mérleg és zárszámadás, továbbá a zárszámadás idején beirt tagok számáról, valamint a múlt évben be- és kilépett tagok s üzletrészeik számáról szóló számadások, a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet telepén (Homokkert 258. sz. alatt) lévő üzleti helyiségben, a hivatalos órákban 8—12-ig és d. u. 2—6-ig megtekinthetők s azoknak egy-egy nyomtatott példánya ugyanott átvehető.

Kelt Debreczen, 1897. évi február hó 15-én tartott igazg. üléséből.

RÖSZLER RICHÁRD
ig. elnök.

Dr. ORBAN JÓZSEF
szöv. jogtanácsos, ig. jegyző.

Uri és női divatárak

a legolcsóbban beszerezhetők

Ifj. Kovács S.

czégnél

Kossuth-utca első takarékpénztár épület

ugymint

csődtömegtől

megvett áruk

bámulatos olcsó árakban

árusítatnak el.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Co
FRANCZIA COGNAOGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezérgyárat: BUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

Kérem a 140 holdas 15 éves s nagy hírnévnek örvendő czég pontos ezimére ügyelni, mert itt több Ungvárynak is van 4-5 holdas kezdetleges kertészete.

Igy pl. Ungváry Józsefné, ki az egész országból összehordott fákkal kupeczkedik.

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szán készlet: cseresnyéből 80,000 drb., meggyből 50,000 drb

Cseresnyefa-csemeték árai: a 160-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerű, élet-erős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

Meggyfa-csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig

Nagybani	100 drb. 40 kros csemete	1	vagy több fajban	38 frt.	100-an-kint
árak:	250	40	1	36	
	500	40	1 1	34	
	1000	40	1 1	32	
	5000	40	1 1	30	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-48 frt, 250 drb. vételnél 25 frt, 500 drb. vételnél 44 frt. Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresnye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogós, Dönniasen sarga ropogós, Hedellíngeni óriás, Dr Entz feketeje, Schneider kései ropogós, Couburgi korai fekete, Glocker óriás, Bittner kései ropogós, Mezel ropogós, Reverchen ropogós, Heintze korai cseresnye, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogós, Hollandi herczegnő Kanizsai fekete, Esperes ropogós stb stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Kőrösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királyné, Eugenia, Váltva erős, Oignesi apátné, stb. stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adtnak ki körte, alma, szilva, őzsi és kajszinbarack, lasponya, birs- és eperfa-ajtványok ugy gazdasági mint tórpere nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték úszón homok talajon nevelődtek s ezért gazdag gyökeret s biztos fogamzási képességgel bírnak, ezenfelül hiteles fauak edzett természetűek, egészségesek hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentiekben kívül 1-2-3-4 éves vadoncz is, körtéből, almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, bosztercel szilva, duránosai szilva, Prunus Myrobolana, Saint Joulien, kökény, mandula, sárga barack, cseresnye, fekete meggy, szamogy és eperből, az áruk erősség (Vastagság szerint) következők:

2. CSOPORT.		3. CSOPORT.	
Kézbeli nemesítésre kiválóan alkalmas 2-3 éves vadonczok:		Nyári szemzés alá, vagy gyökérképzés czéljából kiültethető 1-2 éves vadonczok:	
I. osztályu	11 mm. 100 2.20 frt. 1000 19.80 frt.	I. osztályu	4 1/2 100 1.10 frt 1000 9.90 frt
II. "	8 1/2 " 1.80 " 16.20 "	II. "	3 1/2 " 0.85 " 7.65 "
III. "	6 1/2 " 1.40 " 12.60 "	III. "	2 1/2 " 0.63 " 5.85 "

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzesepülőgép készletek 2 1/2, egész 12 lóerőt, szalma-kaszalók, továbbá járgány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók.

"COLUMBIA-DRILL"
legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répavágók, kutorcizatorszolók, darátok, őrő-malmok, egytemes aszélékek, két- és háromvasúcekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselet és bizományi raktár:
BAUER és TÁRSA czégnél
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871. sz.

Olcsó faanyag!!

Tulhalmozott készletek foly-
tán mindennemű
faragott és fűrészelt
épületfa, deszka, lécz és zsindey
rendkívül olcsó árban
kaphatók
a sertésvásártéri faraktárban.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.